

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Донецький національний університет економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри підприємництва
і торгівлі

Протокол № 2 від 03.09. 2018 р.
Зав. кафедри

С.В. Волошина

РОБОЧА ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ

«БІЗНЕС-ПЛАНУВАННЯ»

Ступінь: магістр

Кількість кредитів ECTS 6

Розробник: Волошина С.В.,
доцент кафедри
підприємництва
і торгівлі, к.е.н., доцент

1. Опис дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни
Обов'язкова (для студентів спеціальності "назва спеціальності") / вибіркова дисципліна	обов'язкова для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»
Семестр (осінній / весняний)	весняний
Кількість кредитів	6
Загальна кількість годин	180
Кількість модулів	1
Лекції, годин	26
Практичні / семінарські, годин	34
Лабораторні, годин	-
Самостійна робота, годин	120
Тижневих годин для денної форми навчання:	
аудиторних	3,5
самостійної роботи студента	7,1
Вид контролю	екзамен

2. Програма дисципліни

Мета: формування системи базових знань з методології бізнес-планування і практичних навичок щодо розробки та експертизи бізнес-плану підприємства.

Завдання:

- формування знань щодо сутності бізнес-планування, його цілей, інформаційного забезпечення, основних стадій і логіки розробки;
- оволодіння методичними підходами до розробки окремих розділів бізнес-плану;
- формування навичок обґрунтування бізнес-плану;
- набуття вмінь проведення презентації та аудиту бізнес-плану.

Предмет: умови бізнес-планування та інструментарій розробки окремих розділів бізнес-плану підприємства.

Зміст дисципліни розкривається в темах:

1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення.
2. Стадії процесу бізнес-планування.
3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.
4. Підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти
5. Маркетинг-план.
6. Виробничий план.
7. Організаційний план.
8. Оцінка ризиків.

9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану.

10. Презентація та аудит бізнес-плану.

3. Структура дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма навчання)				
	усього	у тому числі			
		лекц.	пр./сем.	лаб.	СРС
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-планування					
Тема 1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	14	2	2	-	10
Тема 2. Стадії процесу бізнес-планування	14	2	2	-	10
Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	14	2	2	-	10
Теми 1-3. Модульний контроль 1 (МКР №1)	5	-	2	-	3
Разом за змістовим модулем 1	47	6	8	-	33
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-плану					
Тема 4. Підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	16	2	2	-	12
Тема 5. Маркетинг-план	20	4	4	-	12
Тема 6. Виробничий план	22	4	6	-	12
Тема 7. Організаційний план	16	2	2	-	12
Тема 8. Оцінка ризиків	16	2	2	-	12
Тема 9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану	22	4	6	-	12
Тема 10. Презентація та аудит бізнес-плану	16	2	2	-	12
Теми 4-10. Модульний контроль 2 (МКР №2)	5	-	2	-	3
Разом за змістовим модулем 2	133	20	26	-	87
Усього годин	180	26	34	-	120

4. Теми семінарських/практичних/лабораторних занять

№ з/п	Вид та тема семінарського (практичного) заняття	Кількість годин
1	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення	2
2	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 2. Стадії процесу бізнес-планування	2
3	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану	2
4	Практичне заняття. Модульна контрольна робота №1	2
5	Практичне заняття. Тема 4. Підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	2
6	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 5. Маркетинг-план	2
7	Практичне заняття. Тема 5. Маркетинг-план	2
8	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 6. Виробничий план	2
9	Практичне заняття. Тема 6. Виробничий план (планування обсягів виробництва і забезпеченості основними засобами)	2
10	Практичне заняття. Тема 6. Виробничий план (планування потреби в матеріальних ресурсах)	2
11	Практичне заняття. Тема 7. Організаційний план	2
12	Практичне заняття. Тема 8. Оцінка ризиків	2
13	Семінар - розгорнута бесіда. Тема 9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану	2
14	Практичне заняття. Тема 10. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану (планування витрат на виробництво та інвестицій)	2
15	Практичне заняття. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану (складання фінансових документів та оцінка ефективності бізнес-плану)	2
16	Практичне заняття Презентація та аудит бізнес-плану	2
17	Практичне заняття Модульна контрольна робота №2	2
Всього		34

5. Індивідуальні завдання

1. Огляд навчальної, наукової і періодичної літератури.
2. Підготовка рефератів, доповідей за обраною темою.
3. Підготовка розрахункових індивідуальних робіт.
4. Підготовка тез доповідей з метою виступу на університетських, всеукраїнських та міжнародних семінарах та конференціях.

6. Обсяги, зміст та засоби діагностики самостійної роботи

Вид та тема занять	Кількість годин самостійної роботи	Зміст самостійної роботи	Засоби діагностики
1	2	3	4
Змістовий модуль 1. Загальні засади бізнес-планування			
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 1. Бізнес-планування: сутність, цілі, інформаційне забезпечення.	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-6; 8; 11;12; 13;15]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 2. Стадії процесу бізнес-планування	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-6;8; 11;12; 13;15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка доповіді з проблем бізнес-планування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 3. Структура логіка розробки та оформлення бізнес-плану	10	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-4; 6; 11;13;15]. 2. Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Практичне заняття. Теми 1-3. Модульна контрольна робота №1	3	1. Підготовка до МКР №1	МКР №1
Разом змістовий модуль 1	33		
Змістовий модуль 2. Технологія розробки, обґрунтування, презентації та експертизи бізнес-плану			
Практичне заняття. Тема 4. Підприємство, продукт (послуга), ринок і конкуренти	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;5;8; 10;12;15]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до роботи з міні-кейсом.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, складання розділу «Підприємство, продукт (послуга),

			ринок і конкуренти»
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 5. Маркетинг-план	6	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-3;7; 10;13;15]. 2.Самотестування.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування
Практичне заняття. Тема 5. Маркетинг-план	6	1. Підготовка до роботи з міні-кейсом.	Складання розділу «Маркетинг-план»
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 6. Виробничий план	4	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-3;10-12]. 2.Самотестування. 3.Підготовка доповіді з проблем розробки виробничого-плану.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді
Практичне заняття. Тема 6. Виробничий план (планування обсягів виробництва і забезпеченості основними засобами)	4	1. Підготовка до роботи з міні-кейсом (в частині планування обсягів виробництва і забезпеченості основними засобами).	Складання розділу «Виробничий план» згідно завдань заняття
Практичне заняття. Тема 6. Виробничий план (планування потреби в матеріальних ресурсах)	4	1. Підготовка до роботи з міні-кейсом (в частині планування потреби в матеріальних ресурсах).	Складання розділу «Виробничий план» згідно завдань заняття
Практичне заняття. Тема 7. Організаційний план	12	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;9; 10]. 2.Самотестування. 3.Підготовка до роботи з міні-кейсом.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, складання розділу «Організаційний план»
Практичне заняття. Тема 8. Оцінка ризиків	12	1.Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1-3;8; 11;15]. 2.Самотестування. 3.Підготовка до роботи з міні-кейсом.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, складання розділу «Оцінка ризиків»
Семінар - розгорнута бесіда. Тема 9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану	4	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на семінарському занятті. Джерело [1-3;8; 11;13]. 2. Самотестування. 3.Підготовка доповіді з проблем розробки фінансового плану.	Тестування, фронтальне та індивідуальне опитування, презентація доповіді

Практичне заняття. Тема 9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану (планування витрат на виробництво та інвестицій)	4	1. Підготовка до роботи з міні-кейсом (в частині планування витрат на виробництво та інвестицій).	Складання розділу «Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану» згідно завдань заняття
Практичне заняття. Тема 9. Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану (складання фінансових документів та оцінка ефективності бізнес-плану)	4	1. Підготовка до роботи з міні-кейсом (в частині складання фінансових документів та оцінка ефективності бізнес-плану).	Складання розділу «Фінансовий план та оцінка бюджетної та економічної ефективності бізнес-плану» згідно завдань заняття
Практичне заняття. Тема 10. Презентація та аудит бізнес-плану	12	1. Опрацювання конспекту лекцій та рекомендованої літератури для обговорення на практичному занятті. Джерело [1;7;9]. 2. Самотестування. 3. Підготовка до презентації та аудиту бізнес-плану.	Тестування фронтальне та індивідуальне опитування, результати аудиту бізнес-плану, презентаційні матеріали
Практичне заняття. Теми 4-10. Модульна контрольна робота №2	3	1. Підготовка до МКР №2.	МКР №2
Разом змістовий модуль 2	87		
Разом	120		

7. Матриця зв'язку між дисципліною/ змістовим модулем, результатами навчання та компетентностями

Результати навчання	Компетентності													
	Загальні							Предметно-спеціальні						
	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	
1. Знання сутності бізнес-планування, його цілей інформаційного забезпечення, основних стадій і логіки розробки									+					
2. Знання методичних підходів до розробки окремих розділів бізнес-плану									+					
3. Уміння обґрунтовувати бізнес-план	+	+				+		+		+	+	+	+	
4. Уміння проводити презентацію та аудит бізнес-плану	+	+		+		+		+		+				

8. Методи викладання

Лекції, семінарські (практичні) заняття, самостійна робота (підготовка презентацій, рефератів, самостійно опрацювання додаткових питань за рекомендованою літературою, виконання індивідуальних завдань).

9. Методи оцінювання

Поточне оцінювання на семінарських (практичних) заняттях, усні презентації, модульні контрольні роботи, екзамен.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Відповідно до системи оцінювання знань студентів ДонНУЕТ, рівень сформованості компетентностей студента оцінюються у випадку проведення екзамену: впродовж семестру (50 балів) та при проведенні підсумкового контролю - екзамену (50 балів).

Оцінювання студентів протягом семестру

№ теми семінарського (практичного) заняття	Вид роботи / бали					
	Тестові завдання	Задачі, завдання, кейси тощо	Обговорення теоретичних питань теми	Індивідуальне завдання	ПМК	Сума балів
Змістовий модуль 1						
Тема 1	1		1			2
Тема 2	1		1			2
Тема 3	1		1			2
Теми 1-3					5	5
Разом змістовий модуль 1	3	-	3	-	5	11
Змістовий модуль 2						
Тема 4	1		1	2		4
Тема 5 (заняття 1)	1		1			2
Тема 5 (заняття 2)		1		2		3
Тема 6 (заняття 1)	1		1			2
Тема 6 (заняття 2)		0,5		1		1,5
Тема 6 (заняття 3)		0,5		1		1,5
Тема 7	1	1	1	2		5
Тема 8	1	1	1	2		5
Тема 9 (заняття 1)	1		1			2
Тема 9 (заняття 2)		0,5		1		1,5
Тема 9 (заняття 3)		0,5		1		1,5
Тема 10	1		1	3		5
Теми 4-10					5	5
Разом змістовий модуль 2	7	5	7	15	5	39
Разом	10	5	10	15	10	50

Загальне оцінювання результатів вивчення дисципліни

Для виставлення підсумкової оцінки визначається сума балів, отриманих за результатами екзамену та за результатами складання змістових модулів. Оцінювання здійснюється за допомогою шкали оцінювання загальних результатів вивчення дисципліни (модулю).

Оцінка		
100-бальна шкала	Шкала ECTS	Національна шкала
90-100	A	5, «відмінно»
80-89	B	4, «добре»
75-79	C	
70-74	D	3, «задовільно»
60-69	E	
35-59	FX	2, «незадовільно»
0-34	F	

11. Методичне забезпечення

1. Електронний конспект лекцій.
2. Методичні рекомендації для вивчення дисципліни.
3. Комплекти індивідуальних завдань (міні-кейсів).
4. Навчальна та наукова література, нормативні документи.

12. Рекомендована література

Основна

1. Волошина С.В. Бізнес-планування [ел. видання]: курс лекцій / С.В. Волошина. – Кривий Ріг: [ДонНУЕТ], 2017. -71 с.
2. Методичні рекомендації з розроблення бізнес-плану підприємств: Наказ Міністерства економіки України від 06.09.2006 р. №290 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.me.gov.ua
3. Методичні рекомендації з розробки бізнес-планів інвестиційних проєктів: Наказ Державного агентства України з інвестицій та розвитку від 31.08.2010 р. №73 [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.search.ligazakon.ua
4. Васильців Т.Г. Бізнес-планування: навч. посіб. / Т.Г. Васильців, Я.Д. Качмарик, В.І. Блонська та ін. – К.: Знання, 2013. – 207 с.
5. Стрекалова Н.Д. Бизнес-планирование: учеб. пособ. / Н.Д. Стрекалова. – СПб: Питер, 2013. – 352 с.
6. Цьохла С.Ю. Обґрунтування та експертиза бізнес-проєктів: навч. посіб. / С.Ю. Цьохла, Т.В. Кожемякіна, С.В. Волошина та ін. – Сімферополь: ДІАЙП, 2011. – 400с.
7. Кучеренко В.Р. Бізнес-планування фірми: навч. посіб. / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, О.С. Маркітан. – К.: Знання, 2006. – 424 с.
8. Македон В.В. Бізнес-планування: навч. посіб. / В.В. Македон. - К.: ЦУЛ,

2009. - 236с.

9. Покропивний С.Ф. Бізнес-план: технологія розробки і обґрунтування: навч. посіб. / С.Ф. Покропивний, С.М. Соболев, Г.О. Швиданенко та ін. - К.: КНЕУ, 2006. – 379 с.

10. Ясинський В.В. Бізнес-планування: теорія і практика: навч. посіб. / В.В. Ясинський, О.О. Гайдей. – К.: Каравела, 2004. – 232 с.

Допоміжна

11. Барроу К. Бізнес-план: практ. посіб. / К. Барроу, П. Барроу, Р. Браун. – К.: Знання, 2005. – 434 с.

12. Бринк И.Ю. Бизнес-план предприятия. Теория и практика: учеб. / И.Ю. Бринк, Н.А. Савельева. – Ростов-на Дону: Феникс, 2003. – 384 с.

13. Колесникова Н.А. Бизнес-план: методические материалы / Н.А. Колесникова. - М: Финансы и статистика, 2000. - 232с.

14. Попов В.М. Сборник бизнес-планов с комментариями и рекомендациями: лига менеджера/ Под ред. В. М. Попова. [3-е изд. доп и перераб.]. - М.: КноРус, 2000. - 384 с.

15. Тарасюк Г.М. Бізнес-план: розробка, обґрунтування та аналіз: навч. посіб. / Г.М. Тарасюк. – К.: Каравела, 2006. – 280 с.

Інформаційні ресурси

16. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>

17. Офіційний сайт Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua>.

18. Офіційний веб-сайт Європейський науковий фонд [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.esf.org/>.

19. Национальный институт стратегических исследований [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.niss.gov.ua>

20. Научная электронная библиотека «Киберленинка» [Электронный ресурс] // Режим доступа: <http://www.cyberleninka.ru>